Koszt druku i składu: 1 zł

ISSN 1898–9748

Orator Świętokrzyski

PISMO DLA PRZYJACIÓŁ DZIEŁA SALEZJAŃSKIEGO W KIELCACH

nr 181
kwiecień 2015

1, 2, 3...

Drodzy Czytelnicy...

...kwietniowy numer „Oratora Świętokrzyskiego" jest kolażem treści religijno-duchowych.
Po pierwsze – 10. rocznica śmierci papieża Jana Pawła II. W wywiadzie i sondzie sprawdzamy czy ten święty jest wciąż żywy w sercach i myślach ludzi.
Po drugie – Miłosierdzie Boże. W związku z obchodzonym w kwietniu Świętem Miłosierdzia Bożego oraz rozpoczynającym się w grudniu Rokiem Miłosierdzia, ten temat bierze „pod lupę" ksiądz Łukasz Krysmalski.
Po trzecie – Maryja. To nie przypadek, że już teraz poruszamy tematykę maryjną. Już za kilka dni rozpocznie się maj – miesiąc poświęcony Maryi. Niech Maryja, św. Jan Paweł II i Miłosierdzie Boże zawsze pomagają nam odnaleźć, wśród wielu życiowych dróg, tę właściwą.

Justyna Kuśtowska

W NUMERZE:

Kronika Salezjańska 2
02.04.2005 r., 21:37 4
Miłoserdzie Boże... 6
Kulturalne klimaty 7
Fotoreportaż 8
Z duchowości ks. Bosko 10
Majowa Królowa 11
Święto młodych 12
Janek zaprasza 13
Pytania i odpowiedzi 14
Dla dzieci, Bardzo konkretnie 15

QUO VADIS?

Najświętsza Maryja Wspomożycielka zawsze była nam Matką.
Św. Jan Bosko

Kronika salezja

KTO SZUKA TEN ŻYJE
fot. Gosia Synowiec

Świętokrzyski Rajd z okazji Dnia Kobiet

8 marca wyruszyliśmy czteroosobową grupką na kolejny rajd po ziemi świętokrzyskiej. Tym razem przemierzyliśmy szlak z Wąchocka do Bodzentyna. Zgodnie z mapą winniśmy przejść 19 km w 4,5 h, jednak szlak się wydłużył z powodu ścinki drzew oraz innych czynników. Tego pięknego dnia przeszliśmy 27 km w 7 godz. Mogliśmy podziwiać Bodzentyn by night. Dużą atrakcją była hulajnoga, którą zabrał w podróż jeden z uczestników naszej wyprawy. Przyniosła ona wagabundom i szaławiłom sporo radości oraz odciążyła zmęczone nogi, gdy szliśmy po asfalcie. Pogoda tradycyjnie nam dopisała – było ciepło i przyjemnie także ze względu na budzącą się do życia przyrodę… Ten rajd obfitował również w ciekawe spotkania z ludźmi. Najpierw do ogniska zaprosiła nas sympatyczna grupa piechurów wędrujących po świętokrzyskim szlaku. Dzięki ich uprzejmości skosztowaliśmy pysznej kiełbaski z dzika, były też ciekawe rozmowy i wycieczka do źródełka Langiewicza, z którego nabraliśmy do bukłaków czystej i zdrowej wody. Kolejni napotkani ludzie, tym razem na Wykusie, znajomi jednej z uczestniczek wyprawy, udzielili nam cennych wskazówek dotyczących szlaku i niedogodności związanych ze ścinką drzew. Podsumowując, rajd uznaliśmy za udany, przyjemne zmęczenie i radość z przebytej drogi pozostały w naszych sercach…Byle do kolejnego, zatem zapraszamy 26 kwietnia na Pasmo Jeleniowskie.

RAJD Z OKAZJI DNIA KOBIET
fot. Alicja Tuz

Rekolekcje Wielkopostne dla Wolontariuszy SWM „Młodzi Światu"

W dniach 20-22 marca w Twardogórze k/Wrocławia odbyły się rekolekcje wielkopostne dla wszystkich oddziałów SWM w Polsce. Prowadził je ks. Roman Woltorec – Dyrektor Salezjańskiego Ośrodka Misyjnego w Warszawie. W rekolekcjach udział wzięło 60 osób. Oddział kielecki SWM reprezentowali: ks. Łukasz Krysmalski, Grzegorz Dorobek, Bartłomiej Wróblewski i Łukasz Synowiec.

ńska

marzec 2015

Kto ufa Matce Bożej, nigdy nie dozna rozczarowania.
Św. Jan Bosko

Kto szuka ten żyje

20 marca w ramach podróży słowno-muzycznych gościliśmy w Oratorium trio „Hilary Mala" z Kielc, które przygotowało dla nas „Koncert pasyjny". Zespół zagrał w składzie: Michał Zapała – vocal, gitara; Jakub Kozioł – bas; Janek Krzemiński – perkusja. Spotkanie, ku uciesze organizatorów, przyciągnęło sporą grupę słuchaczy. Po koncercie dla wszystkich przybyłych gości został przygotowany makaron serowo-brokułowo-orzechowy, który zjedliśmy ze smakiem.

DROGA KRZYŻOWA
fot. Michał Grzesik

KIERMASZ WIELKANOCNY
fot. ks. Łukasz Krysmalski

Premiera spektaklu Teatru 1eden

21 marca o godz. 19.00 w Oratorium odbyła się premiera spektaklu w wykonaniu Teatru 1EDEN. Pani Magda Jarek wraz z trójką aktorów zmierzyli się z „Komedią" Samuela Becketta. W sztuce wystąpili: Dagmara Bujak, Edyta Duda i Jakub Maj. Spektakl przeznaczony był dla widzów w wieku od 15 lat. Publiczność dopisała i rzecz jasna nagrodziła pracę reżysera i aktorów solidnymi brawami.

Droga Krzyżowa ulicami Herbów

25 marca o godz. 1930 rozpoczęła się Droga Krzyżowa ulicami naszej parafii. Pierwsza stacja znajdowała się u zbiegu ulic Hubalczyków i „Ponurego" Piwnika. Następnie przeszliśmy ulicami: „Ponurego" Piwnika, Wróbla, Helenówek, Wronią i Szczygla, gdzie nastąpiło zakończenie. Pogoda dopisała. Był to jeden z cieplejszych marcowych wieczorów. Również wierni nie zawiedli. Przybyli licznie, aby wziąć udział w tej szczególnej wędrówce.

Kiermasz świąteczny

29 marca odbył się kiermasz ozdób wielkanocnych, który przygotowali wychowawcy Małego Oratorium wraz z dziećmi. Na kiermaszu można było nabyć piękne ozdoby wykonane przez dzieci np. papierowe żonkile, pisanki itp. Na tę okazję Lidia i Maria Kosztołowicz napisały piosenkę, która była śpiewana po zakończeniu Mszy świętej i zachęcała wychodzących z kościoła do zakupu pięknych rękodzieł. Dochód z akcji zostanie przeznaczony na sfinansowanie wycieczki z okazji Dnia Dziecka.

Jolanta Gawda

02.04.2005 r., 21:37

Z księdzem Grzegorzem Kaliszewskim, doktorem teologii, wykładowcą w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach i proboszczem parafii Matki Bożej Różańcowej w Smardzowicach o przemyśleniach nt. papieża Jana Pawła II, w rocznicę śmierci, rozmawiała Justyna Kuśtowska.

KS.DR GRZEGORZ KALISZEWSKI,
archiwum prywatne

Justyna: Minęło 10 lat od śmierci papieża Jana Pawła II. Polacy wciąż pamiętają o papieżu-rodaku. Jednak coraz częściej mówi się o tym, że z roku na rok coraz mniej osób przychodzi na plac przed Bazyliką Watykańską, żeby wspominać świętego w rocznicę jego śmierci. Czy nie ma Ksiądz poczucia, że o ile w naszym kraju papież-polak jest wciąż żywy, to świat powoli o nim zapomina?

ks. Grzegorz: Sam osobiście widziałem jak wiele osób gromadzi się na Placu św. Piotra przed Bazyliką Watykańską, aby w ciszy pomodlić się przez wstawiennictwo św. Jana Pawła II. Kilka miesięcy temu z grupą ponad 50 pielgrzymów – moich parafian ze Smardzowic – sprawowałem Mszę świętą przy ołtarzu św. Jana Pawła II. Pojechaliśmy, aby Bogu podziękować za dar kanonizacji św. Jana Pawła II. Spotkałem tam wielu pielgrzymów z różnych państw, którzy z wielkim przejęciem i ogromną radością opowiadali o papieżu Janie Pawle II. Niektórzy przebyli kilka tysięcy kilometrów, aby w Bazylice Watykańskiej prosić Boga w osobistych intencjach przez wstawiennictwo św. Jana Pawła II. Nie zgadzam się więc ze stwierdzeniem, iż świat zapomina o Janie Pawle II. Dobrą rzeczą byłoby, aby dzisiaj w kazaniach, na katechezie nawiązywać do nauczania św. Jana Pawła II i mówić młodszemu pokoleniu o wielkim naszym Rodaku, jakim był i jest św. Jan Paweł II

Justyna: Jak to jest z pokoleniem JPII? Nadal aktywnie działa?

ks. Grzegorz: Są to osoby, które chętnie angażują się w różne akcje związane z funkcjonowaniem wspólnoty parafialnej. Przynależą one do grup modlitewnych. Bardzo często w tych grupach dzielą się świadectwem wiary i miłości, które zaczerpnęli z nauczania i świadectwa św. Jana Pawła II. Trzeba tylko pozwolić tym osobom czynnie włączyć się w ewangelizację dzieci i młodzieży. Dzięki temu ten ogromny potencjał duchowy otrzymany od św. Jana Pawła II jest w stanie jeszcze przez długi czas promieniować na innych.

Justyna: Wiem, że otrzymał Ksiądz propozycję filmową, wcielenia się w rolę Jana Pawła II. Proszę opowiedzieć o tym doświadczeniu.

ks. Grzegorz: Kilka lat temu miałem taką propozycję. Jednak z powodu wielu obowiązków wypływających z funkcji bycia Rektorem Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach musiałem odmówić. Jednak powiem na marginesie, że aktor, który gra w tym w filmie jest bardzo do mnie podobny. Niektórzy nawet pytają czy to przypadkiem nie ja. Sama jednak propozycja była dla mnie miłym zaskoczeniem i wielkim wyróżnieniem.

Justyna: Czy miał Ksiądz okazję osobiście poznać Jana Pawła II?

ks. Grzegorz: Kilka razy uczestniczyłem we Mszach św. celebrowanych przez papieża Jana Pawła II. Było to dla mnie wielkie przeżycie. Jednak nigdy osobiście nie rozmawiałem ze św. Janem Pawłem II. Dzisiaj kiedy klękam do modlitwy zawsze staram się z Nim rozmawiać. Przedstawiam św. Janowi Pawłowi II różne sprawy, problemy i radości. Czuję Jego obecność w moim życiu. Dzięki tej obecności mogę pięknie i z wielkim oddaniem realizować charyzmat kapłaństwa, jakim mnie Bóg obdarzył.

Należy podkreślić z naciskiem, że Pan Bóg chce poprzez liczne łaski wsławić Maryję, swoją Rodzicielkę, nazwaną Wspomożycielką.
Św. Jan Bosko

JAN PAWEŁ II
W KRAKOWIE
fot. ks. Tomasz Kijowski

Zaufajcie Maryi Wspomożycielce, a zobaczycie, co to są cuda.
Św. Jan Bosko

Justyna: Homilie papieża Jana Pawła II potrafiły poruszyć wiele serc. Jest Ksiądz doktorem teologii z zakresu homiletyki. W czym według Księdza tkwił sekret papieskich homilii?
ks. Grzegorz: Kiedy Karol Wojtyła został wybrany na Papieża wiele osób zastanawiało się w jaki sposób będzie On przemawiał do ludzi. Zadawano pytanie: kto zrozumie tego filozofa, gdy będzie głosił Słowo Boże? I tu wielu się myliło. On – św. Jan Paweł II – pełen mądrości ludzkiej i Bożej zaczął przemawiać sercem. A język serca rozumie nawet dziecko. Tego uczę na zajęciach z homiletyki przyszłych księży – aby przepowiadali sercem. Język serca zrozumie każdy!

Justyna: Trwa miesiąc maj – szczególnie poświęcony Maryi. Jak ważny w życiu i wierze Jana Pawła II był kult maryjny?
ks. Grzegorz: Zaraz po wyborze na papieża, Jan Paweł II umieścił literę „M" w herb pontyfikalny oraz dodał motto „Totus Tuus" - „Cały Twój". Całe swoje posługiwanie zawierzył Maryi. Podczas każdej ze swoich podróży Jan Paweł II zawsze przewidywał czas na odwiedzenie jakiegoś sanktuarium maryjnego lub na modlitwę przed wizerunkiem Matki Bożej. Osobiście cieszę się, że dzisiaj mogę być proboszczem i kustoszem Sanktuarium Matki Bożej Smardzowickiej w Smardzowicach. W każdą środę na Nabożeństwie do Matki Bożej Smardzowickiej gromadzi się wiele osób. Dlaczego? Ponieważ Maryja jest Matką Boga i Matką każdego z nas. O tym często mówił św. Jan Paweł II. Jestem przekonany, że kult maryjny będzie nadal pięknie się rozwijał nie tylko w Polsce ale i na całym świecie. Nad tym już będzie czuwał św. Jan Paweł II.

Justyna: Czego współczesny człowiek może nauczyć się od Jana Pawła II?
ks. Grzegorz: Przede wszystkim pokory, wiary oraz bezinteresownej miłości do Boga i do drugiego człowieka.

Justyna: Dziękuję za rozmowę.

Sonda

JPII – co znaczy ten skrót?

Zosia, 6
Niestety, nie wiem co to jest.

Anna, 52
Są to wszyscy ludzie, żyjący za czasów pontyfikatu papieża Jana Pawła II.

Wojciech, 32
Jest to pokolenie Jana Pawła II – naszego rodaka.

Piotr, 88
Są to ludzie, których nauczał Jan Paweł II i którzy odpowiedzieli na jego wezwanie, i zdecydowali się pójść za nauką, jaką głosił.

Łukasz Synowiec

Miłoserdzie Boże w duszy mojej...

Miejcie wielkie nabożeństwo do Najświętszej Maryi Panny i bądźcie zawsze radośni, bardzo radośni.
Św. Jan Bosko

„Łaski z mojego miłosierdzia czerpie się jednym naczyniem, a nim jest – ufność. Kto ufa miłosierdziu mojemu, nie zginie, bo wszystkie sprawy jego moimi są, a nieprzyjaciele rozbiją się u stóp podnóżka mojego." /Św. S. Faustyna Kowalska – apostołka Miłosierdzia Bożego/

***ZNACZENIE**: Miłosierdzie jest największym przymiotem Boga. Wszystkie dzieła rąk moich są ukoronowane miłosierdziem.*

Za nami już święto Miłosierdzia Bożego, do którego przygotowaliśmy się przez nowennę odprawianą w naszej świątyni, a przed nami Rok Święty Miłosierdzia ogłoszony przez papieża Franciszka (8 grudnia 2015 – 20 listopada 2016). Zatem pytanie: czym jest Miłosierdzie Boże i co ono wnosi do naszego chrześcijańskiego życia? Miłosierdzie jest jednym z imion Boga. Spośród wielu określeń Pana Boga występujących na kartach Pisma Św. najbliższe jest nam to, które podaje św. Paweł Apostoł: „Ojciec miłosierdzia" (2 Kor 1, 3). Imię to, przekazywane z pokolenia na pokolenie, stanowi jakby latarnię morską dla ludzi, którzy chcą żyć zgodnie z sumieniem i mieć na ziemi nadzieję. Żaden przymiot Stwórcy nie jest tak mocno podkreślany w Biblii jak miłosierdzie. Objawia się w nim ogromna miłość Boga, który wzywa wciąż ku sobie, gestem najlepszego Ojca przygarnia do serca grzeszną ludzkość i każdego człowieka. Świeci ta prawda jasno wśród nocy rozpaczy, nocy wyrzutów sumienia. Jawi się jak tęcza Bożego uśmiechu, słodkiego przebaczenia i pokoju, zwiastun pogody i szansa na normalne życie dziecka Bożego. Bóg Miłosierdzia to nie ktoś odległy i obojętny na los człowieka, ale Przyjaciel, Zbawca i Dobry Pasterz. Bóg Miłosierdzia interesuje się ludźmi, wkracza w ich życie, zawiera z nimi przymierze, ma dużo litości i wyrozumiałości dla ich słabości. Nic dziwnego, że człowiek świadomy swej winy – rozlicznego grzechu – spontanicznie szuka oblicza Bożego Miłosierdzia, bo winowajcy tylko to pozostaje jako ostatni i niezawodny ratunek, zanim przyjdzie sąd sprawiedliwy.

***PRAKTYKA:** Jeżeli dusza nie czyni miłosierdzia w jakikolwiek sposób, nie dostąpi miłosierdzia mojego w dzień sądu.*

Istnieją trzy sposoby czynienia miłosierdzia bliźnim: pierwszy – czyn (uczynki miłosierdzia względem ciała), drugi – słowo (uczynki miłosierdzia względem duszy), trzeci – modlitwa (godzina miłosierdzia od 15.00 do 16.00 każdego dnia, święto Miłosierdzia Bożego w 1 niedzielę po Wielkanocy, obraz Jezusa Miłosiernego, z którego serca wypływa krew i woda dla naszego zbawienia i odmawianie Koronki do Miłosierdzia Bożego); w tych trzech stopniach zawiera się pełnia miłosierdzia i jest to niezbity dowód miłości do Boga.

Stąd 5 porad: **pierwsze** – nie walcz sam z pokusą, ale natychmiast odsłoń ją spowiednikowi, a wtenczas pokusa straci całą swą siłę; **drugie** – w tych doświadczeniach nie trać pokoju, przeżywaj moją obecność, proś o pomoc Matkę moją i świętych; **trzecie** miej tę pewność, że ja na ciebie patrzę i wspieram cię; **czwarte** – nie lękaj się ani walk duchowych, ani żadnych pokus, bo ja cię wspieram, byleś ty chciał walczyć; wiedz, że zawsze zwycięstwo jest po twojej stronie; **piąte** – wiedz, że przez mężną walkę oddajesz mi wielką chwałę, a sobie skarbisz zasługi, pokusa daje sposobność do okazania mi wierności.

***OBIETNICE:** Przez odmawianie tej koronki podoba mi się dać wszystko, o co mnie prosić będą grzesznicy.*

Wola Boga jest wyrazem Jego miłości do człowieka, a więc wszystko, co jest z nią niezgodne, złe albo szkodliwe nie może być udzielone przez najlepszego Ojca, który pragnie tylko i wyłącznie dobra dla człowieka w perspektywie wieczności. Stąd Bóg zostawia obietnice przez usta Św. Faustyny Kowalskiej: *„Duszom, które uciekać się będą do mojego miłosierdzia, i duszom, które wysławiać i głosić będą innym o moim wielkim miłosierdziu, w godzinę śmierci postąpię z nimi według nieskończonego miłosierdzia mojego."*

***SŁOWO BOGA DO MNIE**: „Jestem święty po trzykroć i brzydzę się najmniejszym grzechem. Nie mogę kochać duszy, którą plami grzech, ale kiedy żałuje, to nie ma granicy dla mojej hojności, jaką mam ku niej. Miłosierdzie moje ogarnia ją i usprawiedliwia".*

ks. Łukasz Krysmalski

Kulturalne klimaty

Nadal zachęcamy do obejrzenia dobrego filmu, przeczytania ciekawej książki czy obejrzenia interesującej wystawy. W tym numerze polecają: Bartłomiej Wróblewski i Justyna Kuśtowska.

„W dobrej wierze" (2014)
produkcja: Indie, USA, Kenia
scenariusz: Margaret Nagle
reżyseria: Philippe Falardeau

Po wybuchu wojny domowej w Sudanie tysiące osieroconych dzieci wędruje w stronę Kenii lub Etiopii, gdzie trafia do obozów dla uchodźców. Po kilkunastu latach spędzonych w obozie część z nich dostaje szansę nowego życia w Stanach Zjednoczonych. Nazywani są oni zagubionymi chłopcami Sudanu. Film „W dobrej wierze" powstał z inspiracji ich historią. Obraz ten, pozbawiony zbędnego patosu, jest zarazem niezwykle przejmujący. Pozwala zatrzymać się na chwilę w biegu życia i zastanowić, na ile jesteśmy wdzięczni za to, co mamy. Serdecznie zapraszam w podróż z bohaterami filmu. Gwarantuję, że będzie to dobrze spędzony czas.

Bartłomiej Wróblewski

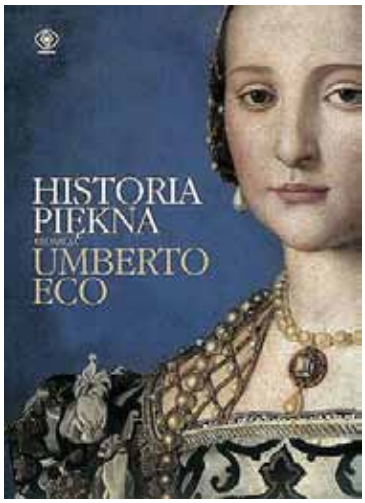

Umberto Eco
„Historia piękna"
Rebis, Poznań 2005

Książka ukazuje pojmowanie i zmienność znaczenia pojęcia „piękno" na przestrzeni wieków. Treści dopełniają zamieszczone obrazy stu arcydzieł światowej sztuki. „Historia piękna" to interesująca lektura. Nie jest typowym albumem o sztuce, ale w interesujący sposób przedstawia rozumienie piękna od starożytnej Grecji aż po współczesne media. Na kartach książki pojawiają się rozważania na temat piękna natury, człowieka, Boga czy zwierząt. Przed przystąpieniem do lektury, polecam zadanie sobie pytania: czy piękno zamyka się w stałym kanonie, czy ten jednak zmieniał się?

Justyna Kuśtowska

CREATION - niech się stanie
Wystawa, Muzeum Dialogu Kultur, Kielce

Prace inspirowane biblijnym stworzeniem świata, składają się na najnowszy projekt izraelskiego artysty Muliego Ben Sassona. Wystawa składa się z trzech części, pokazujących: światło i ciemność, zmianę kształtów i kolorów podczas stwarzania świata oraz nowe interpretacje wizualne procesu kreacji świata w połączeniu z symboliką szabasowego rytuału uświęcenia czasu. Wystawę można oglądać w Muzeum Dialogu Kultur przy kieleckim Rynku do 24 maja. Więcej informacji na stronie internetowej: http://mdk.mnki.pl/

Justyna Kuśtowska

Ten, kto jest pokorny i pełen miłości, będzie zawsze kochany przez wszystkich, Boga i ludzi.
Św. Jan Bosko

Kto szuka ten żyje 17.04.2015
Zespół „Wolni Ludzie”

fot. ks. Łukasz Krysmalski

Nabożeństwo Światła dla kandydatów do bierzmowania

fot. Małgorzata Synowiec

Z duchowości ks. Bosko…

…Ja dam Ci Mistrzynię. Pod jej przewodnictwem nabywa się mądrości, ale bez niej nawet najbardziej wykształcony staje się biednym prostakiem. Te słowa mały Janek Bosko usłyszał w swoim śnie z dziewiątego roku życia od Pana Jezusa. Dotyczyły one Maryi, którą ksiądz Bosko pokochał i czcił jako Matkę i Mistrzynię, a także zaszczepiał w sercach swoich wychowanków głęboką miłość do Najświętszej Panienki.

Kto ma pokój sumienia, ma wszystko.
Św. Jan Bosko

Przed nami miesiąc maj, w którym oddajemy cześć Najświętszej Maryi Pannie. Święty Jan Bosko miał szczególne nabożeństwo do Matki Bożej, które wyniósł z domu rodzinnego. Jego matka Małgorzata, polecała mu trzy razy dziennie *pozdrawiać* Maryję modląc się słowami modlitwy *Anioł Pański*. Natomiast, gdy Janek wstąpił do seminarium i otrzymał sutannę, matka pożegnał go tymi słowami: *Kiedy urodziłeś się poświęciłam cię Matce Boskiej, a kiedy zacząłeś naukę, poleciłam ci zawsze kochać naszą Matkę. Teraz polecam ci, byś oddał się Jej cały. Kochaj tych kolegów, którzy Ją kochają. A jeśli zostaniesz księdzem, rozkrzewiaj wokół siebie miłość do Niej.* Janek wziął sobie do serca słowa Matki. Powierzał Jej wszystkie swoje dzieła i przedsięwzięcia. Polecał także chłopcom częstą modlitwę przez wstawiennictwo Niebieskiej Matki.

Święty Jan Bosko w sposób szczególny oddawał cześć Maryi jako Wspomożycielce Wiernych. Wierzył głęboko, że Maryja wspomaga jego samego w powołaniu kapłańskim, a także w prowadzeniu licznych dzieł wychowawczych. Ksiądz Bosko mawiał: *zaufajcie Wspomożycielce, a zobaczycie, co to są cuda*. Wiedział, że Maryja jest potężną Orędowniczką u swego Syna, więc powierzał Jej każdy swój dzień, każdego ze swoich wychowanków oraz wszelkie przedsięwzięcia, które po ludzku patrząc nie miały szans powodzenia. Wybudował piękną bazylikę ku czci Wspomożycielki w Turynie, w kolebce dzieła salezjańskiego. Święty założyciel Zgromadzenia Salezjańskiego, uczynił Maryję Patronką rozwijającego się zgromadzenia. Był przekonany, że Najświętsza Panienka ma pod swoją opieką wszystkich jego wychowanków, co wyraził w słowach: *Wystarczy, że młody człowiek wejdzie do domu salezjańskiego, a Przenajświętsza Dziewica bierze go zaraz pod swoją specjalną opiekę.*

Duchowość salezjańska mocno akcentuje postać Maryi Wspomożycielki. Święty Jan Bosko zachęcał swoich duchowych synów do codziennej modlitwy różańcowej, propagował zakładanie przez chłopców różnych towarzystw Maryjnych, mających na celu szerzenie czci Matki Bożej wśród rówieśników. Dbał o to, by święta i uroczystości ku czci Najświętszej Dziewicy, jak Uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, czy Uroczystość Maryi Wspomożenia Wiernych były obchodzone jak najuroczyściej.

Nabożeństwo księdza Bosko do Maryi Wspomożycielki może być dla nas inspiracją i natchnieniem do powierzania Niebieskiej Matce naszych trosk, kłopotów, czy potrzeb, ale także radości i sukcesów. Maryja jako Matka wszystkich ludzi troszczy się o swoje dzieci, wie czego im potrzeba i pragnie obdarzać każdego tym, czego w danej chwili najbardziej potrzebuje. Nasza rola polega na uznaniu Maryi za swoją Matkę oraz obdarzeniu ją dziecięcym, tkliwym uczuciem. Ksiądz Bosko w swoim życiu postawił na Maryję i z Jej pomocą uczynił wielkie dzieła, które trwają i rozwijają się po dzień dzisiejszy. Postępujmy zatem za przykładem Świętego i z głęboką wiarą wołajmy: Maryjo Wspomożenie Wiernych, módl się za nami!

kl. Paweł Bróż SDB

Korzystano z: *Wspomnienia Oratorium*, Święty Jan Bosko, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 2002.

fot. http://www.preghiereperlafamiglia.it/maria-aiuto-dei-cristiani.htm

Majowa Królowa

W maju Kościół Katolicki zwraca swoje oblicze w kierunku Maryi. Każdego dnia odprawiane są nabożeństwa majowe, w trakcie których odmawia się lub odśpiewuje Litanię Loretańską.

Nabożeństwa majowe – jednym znane są jeszcze w tradycyjnej wersji – jako spotkań mieszkańców mniejszych miasteczek lub wsi przy maryjnych grotach, figurach lub kapliczkach. Drudzy kojarzą je z uroczystym odmówieniem lub odśpiewaniem Litanii Loretańskiej w kościołach. Bez względu na to, do której z wyżej wymienionych grup należymy, jedno jest pewne – w maju szczególnie czcimy Maryję.

Potocznie tzw. „majówki" na ziemiach polskich pojawiły się w XIX wieku. Jednak historycznie sięgają korzeniami do wieku V i Kościoła Wschodniego. Już wtedy istniał zwyczaj gromadzenia się oraz śpiewania pobożnych pieśni wysławiających Maryję. Współczesne nabożeństwa majowe, kojarzone są głównie z Litanią Loretańską. Jej treść pozwala wychwalać wszystkie przymioty Maryi.

O nabożeństwach majowych można pisać dużo. O Litanii Loretańskiej, podobnie. Jednak ich sens można poznać tylko przez osobiste uczestnictwo i rozważanie. Dla tych, którzy zdecydują się poświęcić czas na tę szczególną modlitwę, zamieszczamy tekst Litanii.

Justyna Kuśtowska

Kyrie eleison, Chryste eleison, Kyrie eleison.
Chryste, usłysz nas. Chryste, wysłuchaj nas.
Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami.
Synu Odkupicielu świata, Boże, zmiłuj się nad nami.
Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami.
Święta Trójco, jedyny Boże, zmiłuj się nad nami.
Święta Maryjo, módl się za nami.
Święta Boża Rodzicielko, módl się za nami.
Święta Panno nad pannami, módl się za nami.
Matko Chrystusowa, módl się za nami.
Matko Kościoła, módl się za nami.
Matko łaski Bożej, módl się za nami.
Matko nieskalana, módl się za nami.
Matko najczystsza, módl się za nami.
Matko Dziewicza, módl się za nami.
Matko nienaruszona, módl się za nami.
Matko najmilsza, módl się za nami.
Matko przedziwna, módl się za nami.
Matko dobrej rady, módl się za nami.
Matko Stworzyciela, módl się za nami.
Matko Zbawiciela, módl się za nami.
Panno roztropna, módl się za nami.
Panno czcigodna, módl się za nami.
Panno wsławiona, módl się za nami.
Panno można, módl się za nami.
Panno łaskawa, módl się za nami.
Panno wierna, módl się za nami.
Zwierciadło sprawiedliwości, módl się za nami.
Stolico mądrości, módl się za nami.
Przyczyno naszej radości, módl się za nami.
Przybytku Ducha Świętego, módl się za nami.
Przybytku chwalebny, módl się za nami.
Przybytku sławny pobożności, módl się za nami.
Różo duchowna, módl się za nami.
Wieżo Dawidowa, módl się za nami.
Wieżo z kości słoniowej, módl się za nami.
Domie złoty, módl się za nami.
Arko przymierza, módl się za nami.
Bramo niebieska, módl się za nami.
Gwiazdo zaranna, módl się za nami.
Uzdrowienie chorych, módl się za nami.
Ucieczko grzesznych, módl się za nami.
Pocieszycielko strapionych, módl się za nami.
Wspomożenie wiernych, módl się za nami.
Królowo Aniołów, módl się za nami.
Królowo Patriarchów, módl się za nami.
Królowo Proroków, módl się za nami.
Królowo Apostołów, módl się za nami.
Królowo Męczenników, módl się za nami.
Królowo Wyznawców, módl się za nami.
Królowo Dziewic, módl się za nami.
Królowo Wszystkich Świętych, módl się za nami.
Królowo bez zmazy pierworodnej poczęta, módl się za nami.
Królowo Wniebowzięta, módl się za nami.
Królowo Różańca Świętego, módl się za nami.
Królowo rodzin, módl się za nami.
Królowo pokoju, módl się za nami.
Królowo Polski, módl się za nami.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

K. Módl się nad nami, święta Boża Rodzicielko.
W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się:
Prosimy Cię, Panie Boże, daj nam, sługom Twoim, cieszyć się trwałym zdrowiem duszy i ciała, a za przyczyną Najświętszej Maryi, zawsze Dziewicy, racz nas uwolnić od doczesnych utrapień i obdarzyć wieczną radością.

Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen

Największym skarbem jest łaska Boża.
Św. Jan Bosko

Święto młodych, czyli bezbolesna odnowa

Z każdym kolejnym rokiem, na początku maja, na Łosiówkę przyjeżdża coraz więcej młodzieży: w 2013 roku było nas ponad 500 osób, a w ubiegłym 1200 ! Co sprawia, że Savionalia stają się coraz bardziej popularne ?

Niechaj Maryja trzyma nas wszystkich w wytrwałości i prowadzi nas na drodze do nieba.
Św. Jan Bosko

Savionalia czyli o co chodzi? Nie ma konkretnej definicji. Jest to po prostu 3-dniowe święto z okazji wspomnienia św. Dominika Savio. Przez weekend plac przed Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego, zamienia sie w istne Eldorado, w którym każdy może znaleźć cos dla siebie:

*Boska fota-konkurs fotograficzny, w którym możesz podzielić sie swoją wrażliwością i własnym spojrzeniem na otoczenie poprzez jego fotografowanie na wybrany przez organizatorów temat.

* City game – wyścig z czasem.. i bieganie z mapą po Krakowie, rozwiązywanie arcytrudnych zadań oraz wykonywanie często prześmiesznych poleceń.

*Konferencje – ciekawy gość, który prostym zrozumiałym językiem mówi o sprawach ważnych i ciekawych .

*Eucharystia z posłaniem na misję – podekscytowanie, kiedy wręczają krzyże. Skupienie i radość między ludźmi. Misjonarze podchodzą, biorą krzyż i od tego czasu są jak „komandorzy", którzy lecą na misje. W kulminacyjnym punkcie spotkania, nie tylko młodzi na ołtarzu otrzymują krzyż, ale tez w postaci zadania – zarażanie duchem salezjańskim . Nie ma nic piękniejszego!

* Turniej dominikowy- cos dla ciała! Rywalizacja, czas, dopingujący kibice, puchar – to powody dla których na boisku toczy się zacięta walka. Liczy się tu każda sekunda i każde potknięcie rywali. A sędziowie stoją na straży i pilnują!

* Scena dla Ciebie – nazwa mówi sama za siebie. Masz talent aktorski, wokalny, świetnie tańczysz a może zwyczajnie chcesz się czymś podzielić z innymi, może przełamać – scena jest Twoja! Możesz zaprezentować całego siebie, a być może ujawnić do tej pory nie pokazywany talent?

* Adoracje, spowiedź – jedność i poczucie wspólnoty to z pewnością najlepsze określenia uczuć, jakie towarzyszą nam podczas wspólnej modlitwy oraz kontemplacji. Czasem przy akompaniamencie pięknej, wzruszającej muzyki, potrafią popłynąć szczere łzy.

* Koncert- nie ma znaczenia czy jesteś fanem rocka, popu, reggae czy miłośnikiem poezji śpiewanej. Grupa muzyczna porwie Cię i cała resztę tłumu do wspólnej zabawy

* Wielobój dla dzieci – masz mniej niż 10 lat i nie chcą Cie wziąć do drużyny w turnieju dominikowym ? Nie łam się! Dla Ciebie też cos przygotowano. Swoim sprytem i zręcznością możesz sie tu wykazać. A emocji nie zabraknie

* Konkurs recytatorski, filmowy, z wiedzy o.. – to kolejne konkurencje, w których możesz się wykazać

*Chusteczka – obowiązkowo! Nie może zabraknąć zabawy wymyślonej przez św. Jana Bosko.

I to nie wszystko! atrakcje przeplatają się z tańcami integracyjnymi, wspólnym śpiewaniem, poczuciem wspólnoty i obecności świętych . Poznajesz też nowych ludzi, zawierasz przyjaźnie, spotykasz wyjątkowe osobistości, prowadzisz inspirujące dyskusje. I wracasz odmieniony! Zostaje w Tobie coś nowego i to jest dobre! Częściej się uśmiechasz, chętniej znosisz przykrości dnia codziennego i masz w sobie taki spokój i jednocześnie moc , pozytywną energie! Savionalia to bezbolesna odnowa!

Małgorzata Synowiec

CO, GDZIE, KIEDY ?

W TYM ROKU WYJĄTKOWO SAVIONALIA ODBĘDA SIĘ 14-16 SIERPNIA W OŚWIĘCIMIU . TO BĘDZIE NIEZAPOMNIANA IMPREZA, PONIEWAŻ ZOSTANIE POŁĄCZONA Z OBCHODAMI 200-LECIA URODZIN ŚW. JANA BOSKO !!!

Janek zaprasza na urodziny

Takiej imprezy nie było od co najmniej 200 lat! Tym większy grzech ją przegapić. 20 czerwca na warszawskiej Pradze odbędzie się Made by Heart (MBH) – huczne obchody okrągłej rocznicy 200 urodzin św. Jana Bosco. Modlitwa, targi, kabarety, koncerty i całonocna zabawa w jednym z warszawskich klubów – to tylko część z 200 świeczek, które będziemy dmuchać razem z Jankiem!

Jeśli myślisz, że MBH to kolejny pobożny zjazd młodzieży – mylisz się bardziej, niż kiedykolwiek. Z tym, co będzie działo się 20 czerwca na Pradze, nie może równać się żadne dotychczasowe spotkań środowisk salezjańskich. Zaczniemy – jak Bóg przykazał – od uroczystej mszy świętej w Bazylice NSJ przy ul. Kawęczyńskiej 58 i zorganizowanego z rozmachem uwielbienia. Poprowadzi je Inicjatywa Wieczór Chwały z Płocka, czyli jedni z najlepszych w Polsce ekspertów od modlitwy na wielką skalę.
Ale cóż warte byłyby urodziny, bez konkretnej balangi do białego rana? – *Dlatego, gdy już się pomodlimy i podziękujemy Bogu za Jana Bosco – zgodnie z życzeniem młodzieży – robimy wielką imprezę z okazji 200 urodzin* – deklaruje ks. Przemek Kawecki SDB z Ośrodka Młodzieżowo-Powołaniowego Emaus w Czerwińsku nad Wisłą, głównego koordynatora MBH. – *Z bazyliki przeniesiemy się do pobliskiego klubu Fabryka Trzciny. Tam, ok. godz. 23 zaczną się koncerty i zabawa do samego rana!* – zapewnia.
Kto wystąpi na klubowej scenie MBH? Główną gwiazdą imprezy – oczywiście zaraz po solenizancie – będzie zespół Tabu. To 10-osobowa ekipa hałasująca energetycznym reggae z pozytywną wibracją, które docenili m.in. uczestnicy Ostróda Reggae Festiwal czy Przystanku Woodstock. W Fabryce Trzciny wystąpi także Franchman – raper związany m.in. zespołami Jamal i Bass Medium Trinity. Obok urodzonego w Afryce pół Polaka – pół Francuza zagra także wszechstronny łódzki projekt – Acoustic Praise. Dowodzeni przez ks. Mariana Haleckiego SDB, od lat z powodzeniem bawią się dźwiękami soulu, funky i muzyki liturgicznej. Dalej, na deskach pojawi się także jeden z najoryginalniejszych kabaretów nad Wisłą – Świerszczychrząszcz. Duet z Lublina wystąpi razem z nieprzewidywalną formacją Musikanty. Zaprezentują premierowo zupełnie nowy repertuar.
– *Nie zabraknie również atrakcji poza muzycznych. Zadbamy o przestrzeń i zabawę dla tych, którzy wolą spokojniejszą rozrywkę. Organizujemy m.in. okolicznościowe targi, zabawę z grami dawnymi i oczywiście pyszny tort urodzinowy* – zachęca ks. Kawecki.
Salezjanie na całym świecie świętują 200 urodziny św. Jana Bosco. Także każda z polskich inspektorii organizuje swoje obchody. Dlaczego jednak nie mielibyśmy z tej okazji spotkać się wszyscy, na ogólnopolskiej imprezie? Animatorzy i wolontariusze postanowili więc stworzyć wspólnymi siłami wydarzenie, które połączy cała salezjańską Polskę. I wtedy Bóg stworzył Made by Heart, a widząc, że było dobre, nadał mu hasło: „Wychowanie jest sprawą serca".
Do udziału w MBH zaproszeni są wszyscy uczniowie i wychowankowie placówek salezjańskich. Jedynym warunkiem jest ukończone 16 lat. Przewidziany limit uczestników to 1000 osób – ok. 200 z każdej inspektorii oraz tzw. wolni strzelcy, czyli ci, którzy chcieliby świętować razem z nami, a nie mają możliwości przyjechać z grupami koordynowanymi przez poszczególnych delegatów młodzieżowych. Dlatego już dziś zarezerwuj sobie wolne 20 czerwca! A jeżeli wydaje ci się, że Jan Bosco jest nudny i wiesz już o nim wszystko – wejdź na www.facebook.com/200lat.made.by.heart i przekonaj się, dlaczego warto być z nami na Pradze!

Michał Piasecki

Jeśli chcecie otrzymać jakąś łaskę duchową, proście Matkę Boską tymi słowami: „Maryjo, Wspomożycielko chrześcijan, módl się za nami".
Św. Jan Bosko

Maryja pomaga sprawiedliwym, ponieważ zachowuje w nich łaskę Boga, pomaga także grzesznikom, ponieważ wyprasza dla nich boskie miłosierdzie.
Św. Jan Bosko

Ksiądz (proboszcz) odpowiada

Kiedy i gdzie po raz pierwszy w Piśmie Świętym pojawia się imię Chrystus?
Uwzględniając kolejność w kanonie Pisma Świętego, tytuł Chrystus pojawia się po raz pierwszy w Ewangelii Dzieciństwa Pana Jezusa, która stanowi początek Ewangelii wg. Św. Mateusza: „Rodowód Jezusa Chrystusa, syna Dawida, syna Abrahama" (Mt 1, 1). Jednak księgi w Piśmie Świętym nie są poukładane chronologicznie. Ewangelia wg. Św. Mateusza powstała między 75 do 80 rokiem. Najstarszą Ewangelią jest dzieło Markowe, które powstało w roku 65. W tej Tradycji również u samego początku znajdujemy ten tytuł Chrystologiczny: „Początek Ewangelii Jezusa Chrystusa, Syna Bożego" (Mk 1, 1).

Kto nadał Jezusowi imię Chrystus?
Każdy tytuł Pana Jezusa jest objawieniem się Boga. Nie ma w Piśmie Świętym tytułu (imienia) Pana Jezusa, które by nie było objawione przez Boga. To Bóg objawia swoje imię bo każdy tytuł Pana Jezusa odsłania nam o Nim pewną prawdę. Nawet kiedy Józef i Maryja nadają Jezusowi imię, to robią to na polecenie Boga. Nadają Jezusowi imię, które Anioł polecił nadać we śnie Józefowi. Co do tytułu Mesjasz (gr. Chrystus) to w ten sposób zwracają się do Jezusa złe duchy, św. Piotr (por. Mk 8, 29) ale i sam Jezus nazywa się Mesjaszem (por. J 4, 25-26; Mk 14, 61-62).

Czy Mesjasz i Chrystus to to samo? Czy jest to tylko sprawa językowa?
W Piśmie Świętym zauważamy, że gdy mowa o Panu Jezusie używa się wielu tytułów. Teolodzy nazywają je tytułami chrystologicznymi. Jest ich ponad 50, warto wymienić kilka z nich: Mesjasz (gr. Chrystus), Syn Człowieczy, Syn Boży, Zbawiciel, Sługa Boży, Pan. Każdy z tych tytułów odpowiada na pytanie kim jest Jezus? Bo każdy ma jakieś znaczenie. Mesjasz z języka hebrajskiego oznacza namaszczony, pomazaniec. Tytuł Chrystus pochodzi z języka greckiego i tłumaczy się je jako namaszczony. Namaszczeni w Starym Testamencie byli królowie i kapłani. I samo namaszczenie oznaczało napełnienie świętością, opieczętowanie. Nazwanie Jezusa Mesjaszem opiera się na fragmencie s Księgi Psalmów gdzie jest mowa o „pomazańcu Jahwe" (por. Ps 2, 2).

Ile razy można w ciągu dnia przyjąć Komunie Świętą?
Każdy z nas może w ciągu dnia może przyjąć Komunię dwa razy, ale musi spełnić warunki. Osoba, która jest w stanie łaski uświęcającej może pierwszy raz przyjąć Komunię uczestnicząc w Eucharystii lub nabożeństwie po którym nie będzie uczestniczyć we Mszy Świętej. Natomiast by drugi raz przyjąć Komunię to musi już uczestniczyć w całej Eucharystii, nie wystarczy samo uczestnictwo w nabożeństwie.

Dlaczego nie ma Rezurekcji wczesnym rankiem w niedzielę?
Liturgia Triduum Paschalnego, która ma wspominać ustanowienie sakramentów Eucharystii i kapłaństwa oraz mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa zawiera się w trzech dniach: wielki czwartek, piątek i sobotę. Kościół zaleca, by podczas Liturgii Wigilii Paschalnej, która z polecenia Kościoła ma rozpoczynać się w Wielką Sobotę po zmierzchu, wspominać już Zmartwychwstanie Chrystusa. Zaleca więc Kościół, by na koniec Liturgii Wielkiej Soboty odprawić procesję rezurekcyjną. Wierni, którzy uczestniczą bowiem w tej liturgii śpiewają już alleluja! Ich radość ze Zmartwychwstania Chrystusa jest w ten sposób wyśpiewywana. Skoro wierni przyjęli prawdę o Zmartwychwstaniu Pana i ją wyśpiewali, to kolejnym zadaniem wierzącego jest głoszenie tej prawdy innym, którzy tego nie słyszeli. Procesja rezurekcyjna jest wyznaniem wiary i głoszeniem, że Chrystus Zmartwychwstał. Dlatego Kościół zaleca, by wierni zebrani na Liturii Wigilii Paschalnej udali się na koniec Liturgii w procesje i w ten sposób wyznali swoją wiarę oraz głosili że Pan prawdziwie Zmartwychwstał. Nasza wspólnota parafialna realizuje to polecenie Kościoła. Jednak w dokumentach liturgicznych Kościoła jest zapis, że jeżeli przemawiają za tym względy duszpasterskie, to można samą procesję rezurekcyjną odprawić rano w Niedzielę Zmartwychwstania Pańskiego. Kilka lat temu po obserwacji i zbadaniu opinii wiernych uznano, że więcej osób będzie uczestniczyć w procesji rezurekcyjnej w Wielką Sobotę niż w Niedzielę Zmartwychwstania. Jednak sprawa jest do zweryfikowania. Dlatego podczas najbliższej wizyty kolędowej kapłani będą w rozmowach podejmować tę sprawę, aby w ten sposób zweryfikować oczekiwania Parafian.

ks. Wiesław Wilkosz

Cześć dzieciaki! Gotowi na kolejną zagadkę ?

Dziś waszym zadaniem jest wykreślić 5 wyrazów. Szare pola pozostawcie pustePozostałe utworzą hasło. Prawidłową odpowiedź umieśćcie w rubryce „hasło”. Powodzenia!

N	M	A	R	Y	J	A	G	A
B	O	Ż	E	M	Ń		R	
		S	T	W	A	O	O	
M		A	J		O	J	T	
M	A	J	Ó	W	K	A	A	
W	L	I	T	A	N	I	A	E

Imię i nazwisko
Hasło

Gotowe rozwiązania wytnijcie i przynieście na Mszę Świętą 10 maja o godz. 11.30. Spośród wszystkich odpowiedzi zostaną wylosowane trzy, które zostaną nagrodzone. ☺

Anna Wesołowska

Najświętsza Maryja była założycielką i będzie wspierać nasze dzieła.
Św. Jan Bosko

Bardzo **konkretnie**

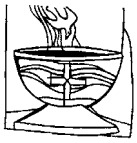

Chrzest przyjęli:

Olivier Wach
Kornelia Szafrańska
Piotr Kaleta
Nadia Guzy
Kacper Synowiec
Stanisław Gradoń
Lena Romero
Karol Nawrocki
Natalia Chlewicka
Adam Buczyński
Jakub Połetek
Natalia Olszak

Ślub zawarli

Nawrocki Mikołaj i Sawczenko Natalia
Katarzyna Woźniak i Marcin Kowalski
Karol Buczyński i Agnieszka Buczyńska z d. Kotwica
Gabriel Dawal i Kinga Czechowska
Goderski Grzegorz i Marta Złotnicka

Odeszli do Pana:

Ewelina Ludwinek
Marianna Kula
Janusz Barucha
Ludwik Stokowiec
Anna Michta
Seweryna Sobura
Stefan Ślusarczyk
Wiesław Sowiński
Wacław Grzybowski

oprac.ks. W. Wilkosz

REDAKCJA „ORATORA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO”
redaktor naczelny: Justyna Kuśtowska
e-mail: justyna.kustowska@gmail.com
zespół: Jolanta Gawda, Monika Bator, Małgorzata Synowiec, ks. Łukasz Krysmalski, ks. Wiesław Wilkosz, kl. Paweł Bróż, Anna Wesołowska, Bartłomiej Wróblewski
kolportaż: Małgorzata Synowiec, Edyta Duda
DTP: Adam Cedro
adres redakcji: 25-511 Kielce, ul. 1 Maja 57, http://www.salezjanie.kielce.pl
Druk: MAGRAF 25-040 Kielce, ul. Pakosz 6, 41 361 37 10, 509 855 523
Nakład: 1000 egzemplarzy

REKOLEKCJE

z ojcem Jamesem Manjackalem

„Niewidomi wzrok odzyskują,
chromi chodzą, trędowaci
doznają oczyszczenia,
głusi słyszą, umarli
zmartwychwstają,
ubogim głosi się Ewangelię"

14-17
maja 2015
KIELCE

TARGI KIELCE, hala A, ul. Zakładowa 1

tel. 514 735 501 tel. 791 625 779